



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Adalet Bakanlığı, hukuk devleti ilkesinin, insan haklarının, adil yargılanma hakkının, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının, ceza infaz sisteminin, ceza adalet politikasının ve temel hak ve özgürlüklerin korunmasında anayasal sorumluluğa sahip en temel kurumlardan biridir.

Sayın Yılmaz Tunç'un Adalet Bakanlığı döneminde yargı sistemi, ceza infaz rejimi, insan hakları uygulamaları, yargıya erişim, yargı bağımsızlığı, adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, tutukluluk uygulamaları, ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, cezaevleri koşulları, işkence ve kötü muamele iddiaları, yargı reformu belgeleri, infaz düzenlemeleri ve yargı politikaları alanlarında ciddi yapısal sorunlar ve tartışmalar yaşanmıştır.

Yeni göreve başlayan Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek'in, hem önceki dönemde yapılan işlemler hem yapılmayanlar hem de kendi bakanlık döneminde uygulamaya koyacağı reformlar, projeler ve politikalar açısından kamuoyuna ve TBMM'ye karşı şeffaf, hesap verebilir ve denetlenebilir bir çerçevede bilgi verme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Bu bağlamda, önceki dönem uygulamalarının bütüncül şekilde değerlendirilmesi ve yeni döneme ilişkin yol haritasının ortaya konulması amacıyla aşağıdaki soruların cevaplandırılması kamu yararı açısından zorunlu hale gelmiştir.

I. Sayın Yılmaz Tunç'un Bakanlık Döneminde Yapılan İşlemler

1. Sayın Yılmaz Tunç'un bakanlığı süresince çıkarılan tüm yönetmelik, genelge, tebliğ ve idari düzenlemeler nelerdir? Bunların konu başlıklarına göre sınıflandırılmış listesi var mıdır?
2. Yargı Reformu Strateji Belgeleri kapsamında hayata geçirilen düzenlemeler nelerdir? Kaçı fiilen uygulanmıştır, kaç kağıt üzerinde kalmıştır?
3. Ceza infaz sistemine ilişkin yapılan değişiklikler nelerdir?
4. Denetimli serbestlik, koşullu salıverme, infaz süreleri ve infaz rejimi bakımından yapılan düzenlemelerin somut etkileri nelerdir?
5. Cezaevlerinin kapasite artışına yönelik yapılan yatırımlar, yeni cezaevi projeleri ve inşaatları nelerdir?
6. Cezaevlerinde sağlık hizmetleri, psikolojik destek, sosyal hizmetler ve rehabilitasyon programları kapsamında yapılan çalışmalar nelerdir?
7. Adli yardım sistemine ilişkin yapılan düzenlemeler nelerdir?
8. Dijital yargı (UYAP, e-duruşma, e-tebligat vb.) alanında yapılan yatırımlar ve projeler nelerdir?
9. İnsan hakları eylem planı kapsamında hayata geçirilen uygulamalar hangileridir?
10. Yargı personeli sayısı (hâkim, savcı, zabıt kâtabi, infaz koruma memuru vb.) ne kadar artırılmıştır?

II. Yapılmayan / Eksik Bırakılan İşlemler

11. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını güçlendirmeye yönelik hangi anayasal ve yasal düzenlemeler yapılmamıştır?
12. Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun yapısına ilişkin reform neden gerçekleştirilmemiştir?
13. Tutukluluğun istisna olması ilkesine rağmen yaygın tutuklama uygulamaları neden önlenememiştir?
14. Uzun tutukluluk sürelerinin önlenmesine yönelik hangi yapısal tedbirler alınmamıştır?
15. İfade özgürlüğü ve basın özgürlüğü alanında yapısal reformlar neden hayata geçirilmemiştir?
16. Siyasi davalar, toplumsal olaylara ilişkin yargılamalar ve kitlesel dosyalar bakımından adil yargılanma hakkını güvence altına alan düzenlemeler neden yapılmamıştır?
17. İşkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin bağımsız denetim mekanizmaları neden oluşturulmamıştır?
18. Cezaevlerinde aşırı doluluk sorununu çözmeye yönelik yapısal infaz reformu neden yapılmamıştır?
19. Savunma hakkının güçlendirilmesine yönelik barolarla iş birliği mekanizmaları neden geliştirilmemiştir?
20. Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin (arbuluculuk, uzlaştırma) adalete erişimi güçlendirecek şekilde yaygınlaştırılmasına yönelik politikalar neden yeterince uygulanmamıştır?

III. Şayın Akın Gürlek'in Bakanlığı Döneminde Yapılması Planlanan İşlemler ve Projeler

21. Yeni bakanlık dönemine ilişkin kısa, orta ve uzun vadeli **Adalet Reformu Yol Haritası** hazırlanmış mıdır?
22. Yargı bağımsızlığını güçlendirmeye yönelik yasal değişiklik tasarıları var mıdır?
23. HSK yapısının demokratikleşmesine yönelik düzenleme planlanmakta mıdır?
24. Tutuklama tedbirinin istisnai hale getirilmesine yönelik mevzuat değişikliği yapılacak mıdır?
25. Uzun tutukluluk sürelerine karşı otomatik denetim mekanizmaları kurulacak mıdır?
26. Ceza infaz rejiminin insan hakları temelli yeniden yapılandırılmasına yönelik reform planı var mıdır?
27. Cezaevlerinde bağımsız izleme ve denetim mekanizması kurulacak mıdır?
28. İşkence ve kötü muamele iddialarını soruşturmak üzere bağımsız bir yapı oluşturulacak mıdır?
29. Adli yardım sisteminin güçlendirilmesine yönelik bütçesel ve kurumsal düzenleme yapılacak mıdır?
30. Savunma hakkını güçlendirmek için barolar ve TBB ile yeni protokoller yapılacak mıdır?
31. Dijital yargı sistemlerinde şeffaflık, denetlenebilirlik ve veri güvenliğini artıracak projeler var mıdır?

32. Çocuk adalet sistemi, kadın adaleti ve kırılgan gruplara yönelik özel yargı politikaları oluşturulacak mıdır?
33. Ceza adalet sisteminde onarıcı adalet modelleri yaygınlaştırılacak mıdır?
34. Toplumsal olaylara ilişkin yargılamalarda bağımsız gözlem mekanizması kurulacak mıdır?
35. Adalet Bakanlığı bünyesinde **İnsan Hakları İzleme ve Raporlama Başkanlığı** benzeri kurumsal bir yapı oluşturulması planlanmakta mıdır?
36. TBMM'ye düzenli periyodik "Adalet Sistemi Durum Raporu" sunulması planlanmakta mıdır?
37. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmasını denetleyecek özel bir mekanizma kurulacak mıdır?
38. Yargı etiği, yargı şeffaflığı ve hesap verebilirlik alanlarında yeni etik mevzuat düzenlemeleri yapılacak mıdır?
39. Yargı mensuplarına yönelik insan hakları temelli zorunlu hizmet içi eğitim programları oluşturulacak mıdır?
40. Adalet politikalarının oluşturulmasında sivil toplum, barolar, akademi ve meslek örgütlerinin katılımını sağlayacak katılımcı mekanizmalar kurulacak mıdır?